

Landskap: Skåne Upptecknat av: Johanna Olsson
 Härad: Luggude Adress: Marichum, Tåarp
 Socken: Vällufs Berättat av: Karna Skudroffer
 Uppteckningsår: 1938 Född år 1792 i Död 1883

	<i>sid.</i>
Kyrkogrim.	1-3
"Sjungaren" bar omkring ny- heter, sjöng m. m.	3-5.
Spöke väste basset.	6-7
"Spöskale" (spöskiv) visade sig då man spann en tondags- kväll el. satte ideo en pöndags- kväll.	7-8.
Matordning.	8.
Lätid f. Skorn.	8.
3:e tondagen i Skor.	8.
Ny o. nä.	8.
1:a nyårsmyt.	8-9.

Skriv endast på denna sida!

10 sid.

- Skriver polen d. 25 jan. Paulus på lämp
att man kan sadla en väst - god gräda. 9
- Blåser det Blåsius dagen blir fodret
f. kvatunn & druggt. 9.
- Om det inte varit bravis inwan Peter
Katt på blir det ingen bravis. 9.
- Dagarna före påsk. 9.
- Blåskulla karingarna. 9
- "Dymmel dags väda, kommer många
man te & gräda." 9.
- Sjunga maj vårborgafton. 9.
- "Nån tjukt ger al ger Olof waka." 9.
- Blocka Santkranstommen midnattsafton
till vårvind. 9-10.
- Regnar det sjömandagen - regn
i 7 veckor. 10.
- Bartolomeus var bryktad f. storm &
bläst. 10

Tid f färdklippning.	10.
Merckhelti var för hånarnas flyttningedag, 24 okt.	10.
Värdelohstydor på Svedeas da- gen.	10.
Se sin stiekommande i dwin- men.	10.

Landskap: Skåne
Härad: Luggede
Socken: Vällufs
Uppteckningsår: 1938
Upptecknat av: Johanna Olsson
Adress: Mariehem Färdp
Berättat av: Karna Skesdotter
Född år 1792 Död 1883

Uppteckningen rör

Gamla minnen från Karna Skesdotters föräldras och farföräldras tid, de levde på 1700 talet. Mor Karna var min farmors hon bodde i mitt hem. Hon berättade så gerna om sina minnen från gånna tider var, jag hörde det så ofta så det faste sig för alltid i mitt minne. Min minnesgoda Farmor dog 1883 vid 91 års ålder. Hon behöll sitt minne in i senare ålderdomen. Sina förfäder och sin hembyggd höll hon mycket av hon kunde inte skriva men en författarinna från Helsingborg kom hem och ville hon skulle berätta minnen som uppteckades af henne från de gånna tider var en.

Jag vill här försöka medskrivna några minnen från min
hembygd, som jag hört av mina förfäder från 1700-1800
talet. De gamle kunde då varken läsa eller skriva, men
vidskapelse o spærier trodde di mycket på bland allmogem
der på orten. Rynkogräsm o varsel de hörde ju till Rynkorn
visserligen hade de inte sett det men de trodde det fans.
Då hade di en gammal Kloackare i församlingen här i Västerby
som hade ett ordty som han använde vid alla tillfällen både
likt och olikt. (Då sant jag lever så när jag blir död skall
en ko få skida på min grav). När så kloackaren var död
o laggd i Kistan, o graven blev grävd sattes kistan i graven.
Då togs inga lik in i kyrkan. Jordfästningen var alltså
ute på kyrkogården vid den öppna griften sen kistan var
satt i graven. Händelse så att matten före begravnigen var
en av prästarendaterns stutar (dragorcar) kommit lös var
kommit in på kyrkogården för att beta o fallit ned i Kloacka-
rens grav. Några pojkar kom om morgonen förbi Rynkan.

När de fick se odjuret stå vrålande i klockarens grav blevo de rent förskräkta, sprang och skrek att kyrkogrimmen stod i klockarens grav han hade stora horn. Så många som kunde strömmade till för att se undret. Ett stygt arbete förestod innan de fick besten ur gravens. Men som vädvar hade han inte trampat hål på kistan, han hade kommit med benen vid båda sidor om kistan men huvudet och de stora hornen orannod gravens. Men hans orty fick sin uppfyllelse och avslutning der, djuret hade orenat sig samt farit mycket illa med kistan. Församlingen såg i det hela om Herrans straffdom, och länge lekte minnet i församlingen om Kyrkogrimmen i klockarens grav.

En senare händelse är en klockare som tyckte sig höra skrammel om mättesna på kyrkogården när han gick ut om morgonen var der nyrävost på vissa gravar. Lördags och Torsdags morgnar. Folk trodde de var något varsel som antingen betydde olycka för Kyrkan eller för de anhöriga till de

3)

5352

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

3

gravar som blev hemsoökt. När de hållit på en tid skulle de utforska mysteriet, några skulle uppehålla sig på kyrkogården en natt. Rätt nog vid midnatttid kom spöket en stor hund släpande med sin gemlänke den han slöt di hade bundit samman med ett band. De var länken som skramlade om nätterna och släpade över graverna så var gatan led Vill berätta om en individ här i församlingen som de kalla för (Sjungaren) vad han hette annars vet jag inte för jag hörde aldrig något annat namn. Han gick i hemmen berättade sagor, sjung visor, bar omkring myheter från det ena stället till det andra, den tiden hade de ingen annan post därför var Sjungaren alltid välkommen. Hände så på ett ställe han var att han skulle äta middag att han förslök sig av ett stycke kött, föll av bänken ner på golvet. Folket på stället trodde han var död. Di blädde av honom så när som på skjortan bar ut honom på en loga der han skulle ligga lik. På samma loga var två tröstemän

"Sjungaren"

och tröskade säd, av det många drunkandet med pläjar-
na flög köttstycket ur halsen på Sjungaren, han satte
sig upp på likbädden och sade o va jag fryst, de
var i vinterens dagar. Tröskemännen blevo rent vett
skrämda di sprang före in i stugan efter kom Sjungaren
satte sig vid kakelugnen för att värma sig. Alla rynde
ur stugan till slut måste di gå in. Der satt Sjungaren
långt lewande vid smogen och värde sig och sa o va jag fryst
han lewde sen i flera år. Vid Ramlösa Brunns låg ett
gammalt wärdshus som kallades (Artons) namnet förmod-
ligen efter någon wärdshus wärd som haft det, der brukade
ortens befolkning samlas om kvällarna prata susa o spela
lite kort. Dit passade Sjungaren på o gå någon gång för
att få lite med av trakteringen Sen yong han för dem
talade om sin skändö d sköt av hur dristig han var
han var inte rädd för själwaste pocker. En kväll be-
slöt di sätta honom på prov. De frågade om han våga

gå till Raus Kyrkogård till en viss grav som det var
märkt. Då var der en gammal man som var död som de
kallade för Bunken han hette Pål, ättlingar av Bunska
släktet lever än. Till Pål Bunks grav skulle Ljungaren gå
en kväll som det var märkt, för ett kvarter Brännvin som
han skulle få när han kom igen. Ljungaren gick den minst
2 kilometer långa vägen mellan Antonis och Raus Kyrka. När
han kom till graven ropade han, upp med dig Pål Bunke
så skall vi gå till Antonis & slå en tobak. Då tyckte Ljung-
aren att de började pratsa i loven omkring gravens hantrodde
Bunken kom. Då blev Ljungaren rädd & började springa
ett par 100 meter från kyrkan låg en smedja han hade hört
att hustrun der låg på barnsäng & hade fått en liten
så hade han också hört att om han kunde komma dit
in & över barnsängskvinnan i sängen så skulle inte
spöket ha någon makt över honom, han kom farande in
hoppade över henne in till väggen, men uppsatsen gick han mist om

I Bärsteds församling var två äldre mannor som kommit överens om att göra en Kullaresa. Den ene hette Jöns Nilsson den andre hette Lagge, de skulle till Kullen för att köpa sill till att lägga mer. Kullasilken ansågs i allmänhet vara fetare och bättre än Råbosillen. Lagge hade ett litet landtbruk i Bärsteds mosse så han hade en häst, så låna di en till. I en vagn lades lite palm till att lägga sillen lös i vagnen, så lite foder till hästarna en matsäck för dem själva med en flaska brännvin som tröstelar. Så anträdde den 3 mil långa resan på oländiga vägar till Kullen, allt gick väl där^{var} gott om sill di fick hela vagnen full. Den vägdes inte utan räknades i ol. o olar, en ol 80 siller. Di hade således många olar på lastet, vid märkets inbrott ställdes färden mot hemmet. När di kom i närheten av Allromma kyrka sade Lagge till Jöns låt oss nu vara tysta när vi kör förbi Kyrkan. Men Jöns var lite upprymd så han var inte rädd. När di kom mitt för Kyrkan sade han upprymd

er alla ni döde så skall jag ståss med er. Lagge blev rädd
hur hann körde så välttes lastet mitt på vägen all silen
föll av wagnen, den glänste i mörkret som spöken. Der
måste di två skräckslagna männen ligga o plocka upp
sill ända ut på sonätimomerna, men spik mycketta blivo de.
Lagge lovade djupt och heligt att aldrig mera ge sig ut
på en sådan resa. Att det var spöken som vältte lastet var
en toa som ingen kunde ta ifrån dem.

En husmor här i församlingen var så sträng wid sina pigor
hon kunde aldrig få nog arbete av dem, skulle di spinna fick
di inte sätta från spinnrockarna förän långt ut på kvällarna
skulle di baka skulle di sekta mjöl o sätta i deg om Lördags
kvällen, o baka tidigt på måndags morgonen så församma di inte
annat arbete för dagen. En Torsdags kväll då de var ovanligt sent
di spanns ända öppnades dörren, ett litet trösale stod på tröskelen
och sade. (Rocka snappa Lördagskvällar Säkta sätta Lördagskvällar)
så siddo de tre gånger så försvann det och dörren slogs igen.

8) Skine
Lunds
Välluf
1938

5352

M. Johanna Olsson
f. Kana Åkerdottir
Född 1792 d. 1883

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

8

Men från den dagen blev der aldrig spunnit någon Lons-
dags kväll, och aldrig satt i deg någon Lonsdagskväll.
All slags spökeri kallades med ett gemensamt namn för
Trössale. Alla voro spökrädda så snart de började skymma
var de rädda för sin egen skugga.

I grevens tid de var hög tid annars hade de blivit försent.
Första målet för dagen 4 fm. en skiva grovbröd med ett stycke ost till.
Andra målet kl. 8 kallades davre kl. 12 middag kl. 4 em. möattan
kl. 9 klädes mat den bestod alltid i grovbröd och drickablandning
tidigt uppe vid 2 tiden hette, i dag har jag kommit opp i soottan
Veckan hade benämningen (uga) i denna uga i nästa uga i
hin ugan obestämd tid, dagarna. Lörda o varda. Var sådden
i synnerhet korn fick inte sås för än bollurten var så lång
så den slog stuten på pannan, de var gula bollar som växte
vilt vid gropar o gårdsgårdar. Tredje torsdagen i Thor mars
månad lade de sig i dagligen annars fick de ondt i ögonen under airt
Skj och må var benämningen på marskeftat. Första nyårsmyt

skulle vi te Psalmboken gå ut titta på månen låta psalmboken
falla upp av sig själv, den psalm som då slås upp skulle ha
betydelse för det bönjade året. Paulus den 25 Januari om Solen
skimer så länge som di kan sadla en häst blir det god gröda
men om det blåser Petrusdagen blir fodret till kreaturen
odrygt. Om der inte varit hävis innan Peter Ratt så blir
der ingen sen. Dagarna för Påske Fastlagsmåndag Vite. Tisdag
kallades påskedredan dymmelonsdag Skärtorsdag 9 slas grönbröt
di skulle gömma undan roga kvast. qresla efter bakket annan
kunde blåkulla häringarna lägga sig till med det när di skulle
fara. Så var de Långfredde skiderlördag Påskdagen annan
dag påske. Dymmeldagarna räknades från Onsdags middag till
Lördags middag om de regnar i dymmeldana heter det, dymmel
dags väder, kommer mängen man te o gräda. Valborgafton
den 30 April då brukar di sjunga maj. När Erik ger arc
ger Olof kaka. Midsommarafton brukade vi barn gå i skogen för
att plocka Larathansblommor som min Farmor hade till vissa läke

Skriv endast på denna sida!

9
Sten
Annan
1848
1792
1883
Sten
Annan
1848
1792
1883

medel mörkgula blommor med höga stänglar till form och
stärlek liknade våra Margaretablommor. Johanna dagen den 21.
Om de regnar Sjussovare blir de regn i sju veckor. Men så kom
mer Petri fäng nusera Per. Om de blir vaskert väder då kust
kastar han Sjussovaredagen. Men om de blir regn är det fara
för regn de sju veckorna. Bartolemejus var berömd för sin
storm o blåst den kunde komma åtta dagar före eller efter men
storm blev de i alla fall. Pingstony o Mickelmosse nå skulle
fären tvättas o klippas. De ansåg då vara mest unnegrodde.
Mickheli var för tjänarnas flyttningsdag den 24 Oktober.
Andreasdagen den 30 November hetta det att den snö som föll
Andreas natt. (Der jag lägger min hatt skall den ligga till
fredags natt.) De skulle betyda sträng vinter och mycken snö
Som blev liggande till den 25 mars. Andreas kallades även
för fastedag. Den som kunde fasta hela dagen utan mat och
dryck, men på kvällen äta en salt sill med skinn o ben utan
annan mat o dryck, skulle de få se sin tillkommande i drömmen.

Populär

*Andreas
Kastor*